

Notat om høringssvar fra ekstern høring over udkast til bekendtgørelse om tilskud til kvælstofreducerende virkemidler for planperioden 2025/2026 m.v.

Udkast af 23. oktober 2024 til bekendtgørelse om tilskud til kvælstofreducerende virkemidler for planperioden 2025/2026 m.v. blev sendt i ekstern høring uden bilag 1 den 24. oktober 2024 med høringsfrist den 14. november 2024. Udkast til bilag 1 (Kystvandoplande med indsatsbehov) blev sendt i høring den 16. december 2024 med høringsfrist den 30. december 2024. Dette notat omhandler høringssvar, der ikke stammer fra ministerier eller myndigheder under ministerierne.

- Der er modtaget høringssvar fra:
- 1. Landbrug & Fødevarer, jf. punkt 1
  - 2. Bæredygtigt Landbrug, jf. punkt 2
  - 3. Landbrug & Fødevarer, jf. punkt 3 – angående bilag 1
  - 4. DAKOFO, jf. punkt 4

Høringssvar	Opfølgning
1. Landbrug & Fødevarer (L&F)	
1.1 Satellitbaseret kontrol L&F antager i deres høringssvar, at de målrettede efterafgrøder med tilskud i 2025 kun vil blive kontrolleret via satellit, og at det vil medføre 100 pct. kontrol af de målrettede efterafgrøder. På den baggrund anfører L&F, at det ikke er nødvendigt, at sanktionerne har en afskrækkende effekt fordi alle kontrolleres, og skriver, at de derfor mener, at sanktionerne skal reduceres. Samtidig skriver de, at det er vigtigt, at satellitkontrollen indeholder et vejledende aspekt, så landmanden kan nå at agere, inden kontrollen medfører sanktioner.	<i>Giver ikke anledning til ændringer af bekendtgørelsen</i> Kontrolmetoderne er ikke nævnt i bekendtgørelsen, da den myndighed, som har udstedt bekendtgørelsen, altid har ret til at kontrollere egne regler. Satellitbaseret kontrol nævnes særskilt i bekendtgørelsen, da der i forbindelse med kontrollen er fastsat bestemmelser om, hvorledes tilsagnshaver skal forholde sig til den satellitbaserede kontrol. Der vil i 2025 fortsat blive anvendt fysisk kontrol på målrettet kvælstofregulering (MR) på en vis andel af bedrifterne. Derfor fastholdes sanktionerne som hidtil. Satellitbaseret kontrol vil blive anvendt på forpligtelse om tidligst destruktion på efterafgrøder, og alene på denne forpligtelse vil kontrollen omfatte på 100 pct. af arealer med målrettede efterafgrøder.

	På overtrædelser i forbindelse med den satellitbaserede kontrol på MR sendes partshøringen ud før den 15. november, således at jordbruger har mulighed for at trække arealer ud af tilsagnet.
<p>1.2 Tilbagetrækningsfristen</p> <p>L&F skriver, at Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø (SGAV) har strammet op på fortolkningen og betydningen af den frist, der er fastsat for tilbagetrækning af ansøgninger i Ansøgningsbekendtgørelsen, således, at hvis der efter den 15. november kommer et høringsbrev, kan ansøgeren ikke længere trække sin ansøgning tilbage og dermed undgå sanktioner.</p> <p>L&F anfører, at denne skærpelse af regelforvaltningen skal tilbagerulles eller det skal sikres, at sanktionssystemet i ordningen ændres, så det ikke giver sanktioner – men blot en reduktion i det støtteberettigede areal, hvis der kommer en underkendelse via kontroller udført efter 15. november.</p>	<p><i>Giver ikke anledning til ændringer af bekendtgørelsen.</i></p> <p>Det fremgår af artikel 7 i forordning (EU) 2022/1173, at medlemsstaten skal fastsætte en frist for hel eller delvis tilbagetrækning af støtteansøgningen.</p> <p>Fristen for tilbagetrækning i ansøgningsbekendtgørelsen er i 2024 blevet ændret fra den 25. oktober til den 15. november.</p> <p>Det følger af MR-bekendtgørelsens § 4, at ansøgningsbekendtgørelsens § 8 finder anvendelse. Ansøgningsbekendtgørelsens § 8 fastsætter, at ansøgningen kan trækkes helt eller delvist tilbage senest den 15. november.</p> <p>Efter fristen for tilbagetrækning den 15. november kan ansøger ikke ændre i fællesskema.</p> <p>Som nævnt under punkt 1.1 sendes partshøringen ud før den 15. november, således at jordbruger har mulighed for at trække arealer ud af tilsagnet.</p>
<p>1.3 Fejl i udsendelse af høringsbreve i 2024</p> <p>L&F bemærker, at SGAV i efteråret 2024 har indført satellitkontrol af destruktionsfristen for målrettede efterafgrøder med tilsagn, og at dette har medført en række fejlbreve, primært fordi høringen tog udgangspunkt i fællesskema-data fra foråret 2024, og ikke i data efter ændringsfristen 10. september 2024. L&F er også bekendt med, at marker anmeldt med virkemidlet ”nedsat N-kvote” har modtaget høringsbrev på trods af, at det er et virkemiddel, der ikke skal kontrolleres på bedriftsniveau eller markniveau. L&F opfordrer derfor til, at disse fejl undgås, særligt såfremt satellitkontrol gradvist bliver mere udbredt.</p>	<p><i>Giver ikke anledning til ændringer af bekendtgørelsen</i></p> <p>Bemærkningen vedrører ikke bekendtgørelsens bestemmelser, men driften af ordningen i 2024. Styrelsen beklager, at der er blevet udsendt høringsbrev på et afgrænset antal sager, der ikke skulle have haft høringsbreve. Styrelsen arbejder på, at det ikke sker igen i 2025.</p>
<p>1.4 Sanktion og støttenedsættelser</p> <p>L&F anfører, at beregningen af sanktion og støttenedsættelse ved underkendelse af de målrettede efterafgrøder er meget kompliceret. De skriver derfor, at det er vigtigt, at der i vejledningen indsættes flere eksempler på beregning af sanktion og støttenedsættelser.</p>	<p><i>Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen</i></p> <p>Der tilføjes yderligere eksempler på beregning af sanktion og støttenedsættelser i vejledningen.</p>
<p>1.5 Ændring af virkemiddel og placering efter 10. september § 9, stk. 3</p> <p>L&F skriver, at de mener, at der i en kontrolsituation bør være mulighed for at få godkendt ”andre alternativer” som erstatning for underkendte efterafgrøder/alternativer.</p>	<p><i>Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen</i></p> <p>Arealerne med målrettede efterafgrøder skal være indberettet på den mark, hvor de udlægges, da oplysninger om placering og valg af virkemiddel, der er registreret i fællesskemaet, er udbetalings- og</p>

L&F ønsker effekten af kravet uddybet. De kan umiddelbart ikke genkende, at kravet om stedfasthed påvirker effekten af de målrettede virkemidler, hvorfor de anfører, at kravet med fordel kan udgå.	kontrolgrundlag. Derfor kan placering og valg af virkemiddel ikke ændres efter 10. september.
1.6 Majs med græsudlæg uden kompensation § 11, stk.1, nr. 3 L&F viderebringer et ønske om, at det skal være muligt at indberette marker anmeldt under GLM7 med afgrødekode 218 "majs med græsudlæg" som en ikke-kompenseret målrettet efterafgrøde. De bemærker, at det nuværende ansøgnings-setup er meget tungt og unødvendig kompliceret for ansøgerne.	<i>Giver ikke anledningen til ændringer i bekendtgørelsen</i> Styrelsen har tidligere undersøgt muligheden for at tillade majs med græsudlæg som et ukompenseret virkemiddel under målrettet kvælstofregulering, men har vurderet, at løsningen vil komplicere ordningen væsentligt, og at den vil have begrænset værdi for landbrugerne, da landbruger vil kunne anvende majs med græsudlæg anmeldt under GLM 7 til at dække et eventuelt krav til obligatoriske efterafgrøder. Det bemærkes, at græsudlæg i majs kan anvendes som obligatoriske efterafgrøder, hvis der bliver krav om sådanne i kystvandsoplandet.
1.7 Terminologi § 21 L&F konstaterer, at terminologien "forpligtelse" og "kriterier for tilskudsberettigelse" i hhv. stk. 1 og stk. 2, umiddelbart er i overensstemmelse med den præjudicielle afgørelse i C-6/23 – Baramlay, hvorefter "støtteberettigelseskriterier" er et forudgående krav for en støtteansøgnings gyldighed, hvorimod "forpligtelser" er efterfølgende betingelser, som ansøger forpligter sig til at iagttage ved tildeling af støtte.	<i>Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen</i> Styrelsen tage bemærkningen til efterretning.
Bæredygtigt Landbrug (BL)	
2.1 Force majeure BL anfører, at § 24 kræver en "fyldestgørende dokumentation" i tilfælde af force majeure eller usædvanlige omstændigheder, men at bestemmelsen ikke præciserer, hvad der betragtes som tilstrækkelig dokumentation. BL ønsker at få afklaret, hvad indberetningen fx skal indeholde, og hvilke typer dokumentation styrelsen vil acceptere. BL anfører, at det ofte er svært for tilsagnshaver at vurdere, om en hændelse vil få konsekvenser for forpligtelserne, da effekten af en force majeure-situation (f.eks. sygdom, ulykke eller naturkatastrofe) kan være uvis i begyndelsen. Tilsagnshaver kan måske ikke med sikkerhed afgøre konsekvenserne af hændelsen inden for de fastsatte 15 dage. Tilsagnshaver kan derfor være tvunget til at reagere på en potentiel risiko uden at kende omfanget af skaden.	<i>Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen</i> Det fremgår af § 24, at fristen på 15 arbejdsdage regnes fra det tidspunkt, hvor tilsagnshaver eller dennes stedfortræder er i stand til at give en sådan meddelelse. Heri ligger dog implicit, at det er en forudsætning for bestemmelsens anvendelse, at tilsagnshaver har opnået en erkendelse af, at force majeure hændelsen eller de usædvanlige omstændigheder har den konsekvens, at en gældende forpligtelse ikke vil kunne opfyldes. Man kan således ikke meningsfyldt kræve, at tilsagnshaver skal påberåbe sig force majeure, hvis vedkommende endnu ikke kender skadens omfang og betydning, hvilket i nogle tilfælde først manifesteres på et senere tidspunkt, uden at der kan være tvivl om årsagssammenhængen med den tidligere indtrufne hændelse. Denne problemstilling gælder særligt for tilskudsordningen for kvælstofreducerende virkemidler. Her accepterer styrelsen en meddelelse om force majeure eller usædvanlige omstændigheder sammen med en fyldestgørende dokumentation herfor

<p>BL bemærker, at de fastsatte 15 dage langt fra er egnet til at fastlægge force majeure eller andre uforudsete omstændigheder, fordi dette afhænger af årsag og virkning, hvor virkningen ofte er langt efter de 15 dage fra årsagen.</p> <p>BL skriver, at der bør udarbejdes en bestemmelse hvori det fastsættes, at fristen kan regnes fra tidspunktet for virkningens indtræden, hvis det med rimelighed kan antages, at det ikke kunne forudses med sikkerhed, at den uforudsete omstændighed ville føre til denne virkning.</p>	<p>som rettidigt modtaget, hvis styrelsens modtagelse er senest 15 arbejdsdage regnet fra det tidspunkt, hvor det er muligt at konstatere, at forpligtelser ikke kan opfyldes som følge af force majeure eller usædvanlige omstændigheder.</p> <p>Hvad der kan anses som fyldestgørende dokumentation beror på det konkrete tilfælde og kan f.eks. være en lægeerklæring i tilfælde af tilsagnshavers uarbejdsdygtighed i længere tid.</p>
<p>2.2 Manglende bilag 1</p> <p>BL kritiserer, at bilag 1 i bekendtgørelsen ikke fremgår af høringen. De anfører, at bekendtgørelsen ikke kan udstedes (og dermed have retskraft), inden bilag 1 er fremlagt.</p>	<p><i>Bilag 1 vil fremgå af bekendtgørelsen, når den udstedes.</i></p> <p>Bilag 1 vil blive sendt i en kort høring, inden bekendtgørelsen udstedes.</p>
<p>3. Landbrug & Fødevarer (L&F) vedrørende bilag 1.</p>	
<p>3.1 Kort høringsperiode</p> <p>L&F bemærker, at det var en urimelig kort høringsperiode midt i en ferieperiode.</p>	<p><i>Giver ikke anledning til ændringer i bilag 1.</i></p> <p>Styrelsen er opmærksom på, at det var en meget kort høringsperiode i forhold til bilag 1, men det var nødvendigt for at sikre, at bekendtgørelsen kan udstedes inden åbning af ansøgningsrunden.</p> <p>Netop fordi det ikke var muligt at sende bilag 1 til bekendtgørelsen i ekstern høring tidligere, sendte styrelsen den resterende del af bekendtgørelsen i eksterne høring tidligere og i længere periode.</p>
<p>3.2 Sen offentliggørelse af indsatsbehovet</p> <p>L&F kritiserer, at indsatsbehovet for målrettet regulering 2025 først er blevet offentliggjort i december, idet de anfører, at landmændene udarbejder deres markplaner allerede i efteråret, og det derfor er vigtigt, at de kender deres efterafgrødekrav i god tid.</p>	<p><i>Giver ikke anledning til ændringer i bilag 1.</i></p> <p>Styrelsen er opmærksom på, at der er behov for, at bilag 1 til bekendtgørelsen bliver sendt i høring så tidligt som muligt, og vi bestræber os på at imødekomme dette fremover.</p> <p>I år er udmeldingen af indsatsbehovet sket senere end normalt. Dette skyldes, at arbejdet med den grønne trepart har forsinket opgørelsen af indsatsbehovet for målrettet regulering 2025.</p>
<p>3.3 Valg af "Scenarie 1"</p> <p>L&F anfører desuden, at de er ærgerlige over, at man med "Aftale om Implementering af et Grønt Danmark" har besluttet at forfølge det såkaldte "Scenarie 1". Et valg L&F er uenig i, da de mener at disse mål er i konflikt med EU's fælles miljømål for de mere åbne kystvande i Danmark, hvor hovedparten af kvælstofbelastningen kommer fra vores nabolande.</p>	<p><i>Giver ikke anledning til ændringer i bilag 1.</i></p> <p>Bemærkningen omhandler ikke bilag 1, men derimod den politiske "Aftale om Implementering af Grønt Danmark".</p>
<p>3.4 Indsatsbehov på Bornholm</p>	<p><i>Giver ikke anledning til ændringer i bilag 1.</i></p>

<p>Til sidst noterer L&F sig, at valget af scenarie 1 først vil afspejles i indsatskravene fra 2026. L&F undrer sig over, at man med nuværende indsatskrav for 2025, som fremgår af bilag 1, fastholder indsatskrav for Bornholm, når man med den politiske aftale har besluttet, at Bornholm ikke skal være underlagt målrettet regulering pga. udenlandsk tilførsel af kvælstof. Fagligt har de svært ved at forstå, at Bornholm skal levere et indsatsbehov i 2025, der året efter ikke længere er aktuelt. De mener, at styrelsen med fordel kan have fokus på dette, når der udarbejdes kommunikation/nyheder m.v. til erhvervet om indsatskrav for 2025.</p>	<p>For at sikre, at der leves op til EU's regler for tilskudsordningen, er det besluttet at basere målrettet kvælstofregulering i 2025 på de gældende vandområdeplaner, hvilket fremgår af de vandområdeplaner, der netop er sendt i høring. Det fremgår også af styrelsens nyhed om det vejledende indsatsbehov for 2025 fra den 18. december 2024. Bornholm har et indsatsbehov i de gældende vandområdeplaner og har derfor et indsatsbehov i målrettet kvælstofregulering 2025.</p>
<p>4. DAKOFO</p>	
<p>4.1 Tilskud til alternativer</p> <p>DAKOFO er positiv over for, at der ydes støtte til alternative virkemidler som supplement til de målrettede efterafgrøder. Især fremhæver de muligheden for præcisionslandbrug som et vigtigt skridt i retning af en mere målrettet og effektiv indsats for reduktion af kvælstofudledningen.</p> <p>De understreger, at det er positivt, at der gives mulighed for at vælge mellem forskellige virkemidler, da dette giver større fleksibilitet for den enkelte bedrift og kan bidrage til en mere omkostningseffektiv opfyldelse af indsatsbehovet i kystvandoplandene.</p>	<p><i>Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen</i></p> <p>Styrelsen tager bemærkningerne til efterretning.</p>